

NAP-NYT BRUXELLES

K A L A A L L I T N U N A A T A
S I N N I I S O Q A R F I A
B R U X E L L E S - I M I

<p>Naalakkersuisoq Kommissionimi <i>Ane Hansen-i-EU- miataatsimünneri.</i></p> <p>Qupp. 2</p>	<p>OLT-imi pisut <i>2011 qaammatit siullerni pisoqangaatsiarpoq</i></p> <p>Qupp. 3</p>	<p>EU Issittumilu <i>Bruxellesimi issittunut tunngatillugu soqutiginninneq ulluni makkunani annertuwoq</i></p> <p>Qupp. 6</p>	<p>Gr Rio 20+ -ip tungaanut piareersarneq</p> <p>Qupp. 9</p>
---	--	---	--

Piujartitsineq pillugu ullup-qeqqasioqatigiineq

Ulloq 15. februar Kalaallit Nunaanni pisuussutsinik uumassusilinnik piujartitsinissaq pillugu ullup-qeqqasioqatigiissitsisoqarpoq.

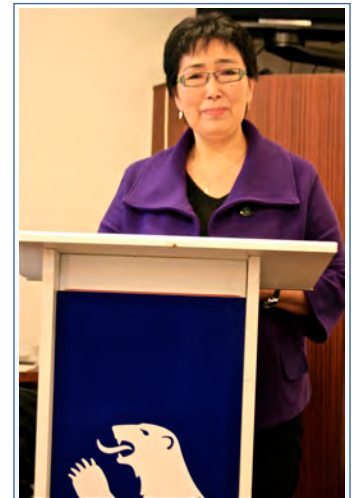
Aalisarnermut Naalakkersuisup Ane Hansenip saqqummiinnermini EU-p Kalaallit Nunaannut suleqateqarnerata pingaaruteqarnera erseqqissarpaa.

Erseqqissarneqarpoq Kalaallit Nunaanni inuit amerlanngimmata, kalaallillu tunisassiaannik piumanerup allanngorannerinut immikkut sunnertiasuullutik. Ane H. tassunga atatillugu puisit amiinik tunisinissamik inerteqquteqarneq avammut niuernermit annertuumik kinguneqartoq tikkuarpaa.

Ane H. erseqqissarpaa puisit amiinik tunisinissamik inerteqquteqarneq amernik tuniniaanerup annertuumik appariarsimaneranik kinguneqarsimammat. Taamatut ineriartorerup kinguneraa massakkut puisit amii 270.000-t tunineqarsinnaanatik uninngaannarmata. Inerteqquneqarneq taamaalilluni pisuussutsit tamakkiisumik atorluarneqarnissaannut aporfuuvoq.

Ane H. erseqqissarpaa kalaallit kulturiat ileqqulu ukiut 4000-t sinnerlugit atuutereersimammata, piffissamilu tassani uumasunik nungutsitsinngisaannarsimallutik. Kalaallit Nunaanni inuit inooriaasertik ingerlatiinnassallugu kissaateqarput. Tamatumani tunngaviuvoq pinngortitap pisuussutaanik paarsinissaq, taamaammallu piujartitsinissaq Kalaallit Nunaannut aamma annertuumik pingaaruteqarpoq.

Ataatsimiinnermi Kalaallit Nunaata Kommissionimi, Parlamentimi kiisalu Rådimi qaninnerpaajullutik suleqatigisai kiisalu aallartitat assigiinngitsut peqataapput.



Aalisarnermut
naalakkersuisoq, Ane
Hansen



NAP-NYT

Kommissionimi pulaarneq

Bruxellesimut tikeraarnermut atatillugu Naalakkersuisup Ane Hansenip Fiskerikommissær Maria Damanaki, DG Miljømut Generaldirektør Karl Falkenberg kiisalu danskit EU-mi ambassadøriat Jeppe Tranholm Mikkelsen oqaloqatigai, tassanilu EU-mik isumaqatigiissutissat nutaat pillugit siunissami isumaqatigiinniartarnissanut killiliussanik pilersitsinissaq anguniarneqarpoq.

Ane H. Fiskerikommissær Damanaki-mut sammeneqartunik arlalinnik eqqartugaqarpoq, tassunga ilaallutik Kalaallit Nunaata EU-mik isumaqatiginninniarnerrata killiffia tullissaanillu isumaqatiginninniarnissaa, Aalisarnej pillugu aaqqissuusseqqinnerit kiisalu piujuartitsinissaq. Damanakip EU-p Kalaallillu Nunaata akornanni isumaqatigiissutinut naammagisimaarnerarluni oqarpoq siunissamilu suleqatigiinnissamut isumalluarluni. Tamatuma saniatigut silap pissusaata allanngoriartorneranut atatillugu allatigut suleqatigiittoqarnissaanut periarfissat pillugit paaseqatigiittoqarpoq, tamannalu peqataasunit marluusunit soqutigineqarluarpoq. Fiskerikommissæríp aamma nassuerutigaa NGO-miut europamiut politikeqarnerannut sunniuteqartarnerinut atatillugu ajornartorsiuteqartoqarmat, neriorsuutigalugulu ilisimatusarnikkut paasissutissat aallaavigalugit aalajangiinissamut tunngaveqartarnissaq kommissionip anguniagarimmagu. Naggataagut Naalakkersuisup Kalaallit Nunaannut tikeraaqqusinera Damanakip akueraa, tamannalu 2012-p affaani siullermi pisussanngorlugu aalajangerneqarpoq.

DG Miljø-mut Generaldirektørímik Karl Falkenbergímik ataatsimeeqateqarnermi puisit arferillu, silap pissusaata allanngoriartornera avatangiisillu pillugit ingerlatsineq kiisalu ilisimatusarnikkut paasissutissat aallaavigalugit illersuinissaq oqaluuserineqarput. Falkenberg Kalaallit Nunaata avatangiisinik isumaginnilluartuuneranik pisuussutsinillu piujuartitsinissaq aallaavigalugu uumasunut aalajangersimasunut sammisumik atorluaneranik ilisimatinneqarpoq. Falkenbergíp aamma Europami puisit arferillu pillugit oqallinnernut ilisimasaqarnini erseqqissarpaa, tamannalu misigissutsinik aallaaveqarmat ilisimallugu.



Ane Hansen Avatangiisinut pisortaqarfimmi Generaldirektøri Karl Falkenberg-ilu



Ane Hansen Aalisarnermut Kommissærílu Maria Damanaki

EU Ambassadør Jeppe Tranholm Mikkelsenímik ataatsimeeqateqarnermi Fiskerikommissær Damanakímik aamma DG Miljømut Generaldirektørímik Falkenbergímik ataatsimeeqateqarsimanerit ilisimatitsissutigineqarput. Ambassadørip isumaqatigiissutissat nutaat ornitsillugit taamatut kommissærinik/ministerinik ataatsimeeqateqartarnissap pingaaruteqassusia erseqqissarpaa. Taamatut iliornikkut Kalaallit Nunaata kissaatai erseqqissarneqassapput, tamannalu pingaaruteqarpoq EU-p aningaasanut inatsisissaani aningaasaatigineqartut danskit EU-mi siulittaasuunerisa kinguninngua isumaqatiginninniutigineqartussat akuersissutigineqarlutillu pilerngunneqartussaammata.



OLT-p iluani sammineqartut

OLT-EU Forum 2010 (28. februar - 4. marts 2011)

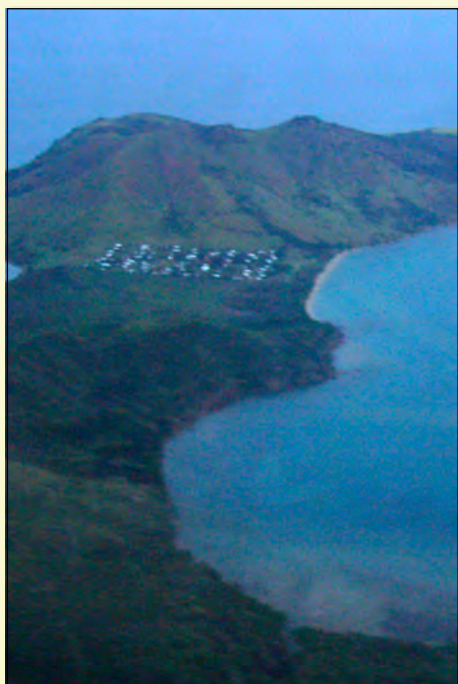
OLT Forumit qulingiluassaat Ny Kaledonienimi manerassuup kujataata kitaani ingerlanneqarpoq.

Naalackersuisunut siulittaasup tullia Jens B. Frederiksen Lida S.

Lennertimit, Mininnguaq Kleistimit aamma Naja Lundimit ingiallorneqarpoq. Siunissami sulinissami allagaatit pingaaruteqartut pingasut akuersissutigineqarput: politikikkut allaffissornikkullu aalajangiisarnertit kiisalu killiffiit pillugit ataatsimoortumik pappiaqqat (JPP).

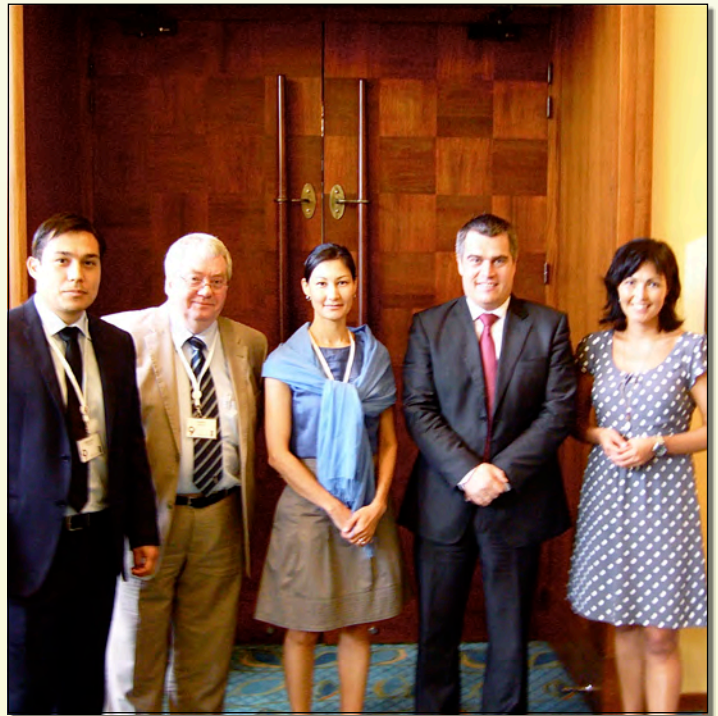
Naalackersuisunut siulittaasup tullia ministerit ataatsimiinneranni EU-p OLT-mi nunat unammillersinnaanissaannut tapiissuteqarnerata EU-llu allatigut politikeqarnerata pingaaruteqassusaat erseqqissarpaa. *"To strenght our competitiveness, it is important to ensure that no new incomes opportunities are rejected due to European regimes such as animal welfare or environmental protection"*.

Joint Position Paper-imi (JPP) pingaarnertut tunngaviupput "aaversittumiit aalorneqartussamut" attaveqarnerup naligiissumik attaveqarnermut ikaarsaartinnissaa, taamaaliornikkut peqataasut suleqatigiinnermi ilanngussisinnaassammata.

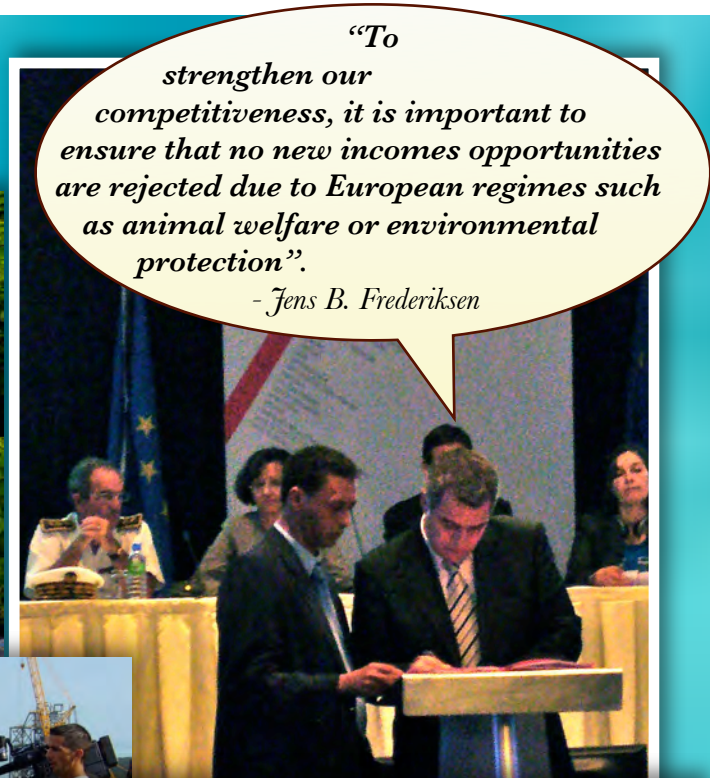


OLT-mi nunat tungaanniit uumassuseqartut amerlangaassusiat immikkut pingaartillugu eqqarsaatigineqarpoq, ilisimatusarnerup iluani ineriartortitsinissamut aningaasaliinissamullu periarfissat aammalu nunarsuarmi sumiikkaluaraanniluunniit tamat oqartussaaqataaneranni inuillu pisinnaatitaaffeqarneranni nunani killerni pingaartinneqartunut OLT-mi nunat Europap avammut "tusagassiutaatut" ambassaøriattullu inissisimanagera eqqaaneqarluni. Taamatuttaaq eqaannerusumik aaqqissuussineq OLT-mi nunat assigiinnigissutaannut ataqqinnittoq ujartorneqarpoq. Niueqatigiinnermi suleqatigiinneq eqqarsaatigalugu avatangiisinut silallu pissusaanut suliniutinut sammisaqarnerunissaq kissaatigineqarpoq.

Ukioq manna OLT EU Forumimi ineriartortitsinermut kommissioni kisimi peqataanani kisiannili aamma franskit olt-mut ministeriat, franskit senatiani ilaasortaat kiisalu Europa Parlamentimi ilaasortat peqataanerat erseqqissarneqassaaq. OLT-mi siulittaasup tunuartussap Philippe Gomezip naggataamik oqaaseqarnermini killisimanartumik eqqortumillu oqaatigaa OLT-mi nunat naalagaaffiillu ilaasortat isumaqatigiissutissap nutarteqqinnissaani qanimut suleqatigiinnissaat pingaaruteqartoq: *"I hope that the common canoe will be brought safely to harbour and not get stuck on a reef"*.



NAP-NYT



“To strengthen our competitiveness, it is important to ensure that no new incomes opportunities are rejected due to European regimes such as animal welfare or environmental protection”.

- Jens B. Frederiksen



Ole Samsing, Nunanut allanut Ministeriaqarfimmeersoq, eqaannerusumik suleriaaseqartogarmissap pisariaqartinneqarneranik tikkuaavoq, OLT-mi numat pillugit aaqqissuussineq kisimi pinnani kisiannili aaqqissuussinerup piviusunngortinnissaa aamma eqqarsaatigalugu ”...not only is flexibility necessary when talking about more fundamental changes – flexibility is also necessary when the future OCT arrangement has to be implemented”.



9^{ème} Forum UE-PTOM / 9th EU-OCT Forum - Nouméa - Nouvelle-Calédonie - 2011

OLT-mi siulittaasoq siulersuisullu nutaat

Ministerit ataatsimiinneranni pisortatigoortumik siulittaasumik siulittaasullu tullianik toqqaasoqarpoq, siulittaasullu tullia ukiup tulliani ingerlaannartumik siulittaasunngussaaq. 2011-mi Montserrat siulittaasunngussaaq siulittaasullu tullia Kalaallit Nunaannit isumagineqassalluni. Tamanna Kalaallit Nunaata kissaatigisimavaa, tamatumani 2012-imi Danmarkip EU-mi siulittaasuunera atorluarniarneqarmat kiisalu naapeqatigiinneq Kalaallit Nunaanni ukiakkut 2012-imi pisussanngortinniarneqarmat, tamannalu pitsaasumik takutitsinerussamat.

Aammattaaq OLT-mut nutaamik præsidentimik toqqaasoqarpoq, taannalu Chloé Calvignac-imik ateqarpoq Ny Kaledoniemeersuullunilu. (Chloé-mik ilisarititsineq aviisimi quppernermi kingullermi takuuk).

Suleqatigiit pingasut ataatsimiinnerat

Suleqatigiit pingasut ataatsimiinneranni immikkoortut pingasut immikkut pingaaruteqartut eqqartorneqarput. € 25 mio.-nit Peqatigiilluni suleqatigiinnissamat Isumaqatigiissut aqqutigalugu ukiumoortumik 80/20-aaqqissuussineq malillugu Kalaallit Nunaata pisartagai eqqartorneqarput tulluusimaarutigineqarlutillu. Mid Term Review (MTR) sapinngisamik piaartumik naammassineqarnissaa isumaqatigiissutigineqarpoq. Taakku saniatigut Danmarkip tungaanit EU-mi siulittaasunngornissaaq pillugu tapersersuinissamik kissaateqartoqarpoq. Naggasiutigalugu 2012-imi Kalaallit Nunaanni OLT Forumeqarnissaanut atatillugu Kommissioni paasisaqarusuppoq.

BEST-imik aaqqissuussineq akuersissutigineqarpoq

Februaarip aallartinnerani OLT-mi nunanut paasititsiniaanerumik ataatsimiititsisoqarnerani BEST-imik aaqqissuussinermi sulinerup killiffia pineqarpoq, tassanilu Karin Zaunberger avatangiisinut generaldirektoratiminngaanneersoq saqqummiivoq. BEST-imik aaqqissuussinerup siunertaraa “Nunani avallerni” aamma OLT-mi nunani EU-mut atasuni uumasut assigiinngitsorpasuunerisa aammalu nunami imaanilu uumassusillit illersorneqarnissaat.

BEST-imik aaqqissuussinermut tunngavigineqartooq “Nunani Avallerni (YP) kiisalu OLT-mi nunani EU-mut atasuni uumasut assigiinngitsorpasuunerisa silallu pissusaata allanngoriartornera” pillugu La Réunionimi ataatsimeersuarnermi takuneqarsinnaasoq ilaatigut EU-p iluani BEST-imik aaqqissuussinerup ineriartortinnissaanut siunnersuuteqarfiuvoq. BEST-imik suliniuteqarnermi anguniagaasussaavoq Nunani Avallerni OLT-milu nunani EU-mut atasuni uumasut assigiinngitsorpasuunerisa aamma nunami imaanilu uumassusillit pigiinnarnissaanut nungusaataannngitsumillu atorluarnissaanut siuarsaanissap pilersaarusiornissaanut aningaasalersuinissaaq. BEST-imi aaqqissuussinermi EU-mi pinngortitap illersorneqarnissaanik pilersaarusiornermi, soorlu Natura 2000 aammalu YP-miut OLT-miullu iserfigisinnaanngisaat, misilittakkat aallaavigineqarput.

Nunat avalliit imavissuullu akimorlugit nunat EU-mut atasut nunarsuup imartaani tamani inissisimallutik issittuniittuullutillu kiattuniittuupput, nunarsuarmullu pingaaruteqarlutik nunami imaanilu uumasuqarnermikkut immikkorluinnaq ittuupput. Taamaakkaluartoq immikkorluinnaq nunami imaanilu uumasuqarnermikkut inuit, uumasut allat takkussuuttut piliaannik annertusiartuinnartumillu silap pissusaat allanngoriartornerata sunniutaannik sunnertiasuupput.

Avatangiisinut Generaldirektorateqarfik 2010-p aallartinneraniilli najoqqutassamik persuarsuutaanngitsumik ineriartortitsilerpoq – pingaartumik naalagaaffiit ilaasortat ataasiakkaat tusarniaaffiginerisigut. OLT-mi nunat Kommissionip, nunat ilaasortat OLT-imilu nunat pingasuullutik ataatsimiinneranni tusarniaaffigineqarput. Ataatsimiinnermi BEST-imik suliniuteqarnermut aningaasat €2 mio.-nit immikkoortinneqarallartut pillugit aningaasaliinermullu isumalluarnermut paasissutissiisoqarpoq. Ulloq 11. Marts BEST-imik aaqqissuussineq piareersaatitut aqqiinertut akuersissutigineqarpoq. Pilersaarutaasoq iluatsilluassappat EU-p missingersuutaani aalajangersimasumik aningaasaliissutaasinnaasutut tamanna paasisariaqarpoq.

Pilersaarutitut siunnersuutit tigusinissamat piffissaliussat:

- Tamanut saqqummiussineq: 2011-mi kvartalit aappaanni
- Kingullermik tunniussivissaaq: 2011-mi kvartalit pingajuanni
- Tapiissutit pillugit isumaqatigiissutit naammassineqarneri: 2011-mi kvartalit sisamaanni

Paasissutissat allat pillugit saaffiginniffissaaq: Naja Lund uunga saaffigalugu: nlun@nanoq.gl

NAP-NYT

Bruxellesimi Issittumik soqutiginnineq

Ulloq 14. marts Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfiat issittumik ilisimatusarnermi immikkut ilisimasalinnik kiisalu EU Kommissionimit, Europa Parlamentimit, EU-mi nunanit ilaasortanit issitumiillu aallartitanit peqataaffigineqartumi ataatsimeeqateqarpoq. Peqataasut katillutik Canada-mit, USA-mit, Rusland-imit, Norge-mit, Danmark-imit, Tyskland-imit kiisalu Kalaallit Nunaannit aallartitaapput.

Oqallinnermi sammeneqartoq tassarpiaavoq Issittoq tamassumalu siunissaa, pingaartumik tamassuma suleqatigiinneq aqqutigalugu siuarsarnissaa. Isummat assigiinngitsut erseqqissarneqarput, ilaatigut Issittumi nunat assigiinngitsut massakkut inissisimanerat siunissamilu sunik kissaateqarnerat ilisimatitsissutiginerisigut, EU-mut issittumilu nunat eqqarsaatigalugit. Saqqummiisut saqqummeernerisigut peqataasut pingaarnertigut aalajaassusermut, isumannaatsuunissamut, nunap inoqqaavisa peqataatinneqarnissaannut kingullertullu ajornartorsiortoqaleraangat pisartoq pinnagu siunissami issittup tamarmiusup ilisimaneqarnerata soqutigineqarneratalu annerulernissaa pillugu siunissami kissaateqarnermut tunngassuteqartut oqallisigineqarput.

Paasissutissat allat uaniipput: stagiaire@nanog.gl



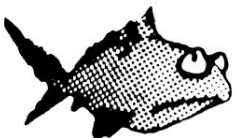
Kalaallit Nunaannut immikkut atatillugu Lida S. Lennertip Grønlands Ministerrådimeersup erseqqissarpaa Kalaallit Nunaata issittumi atugarisaani issittup katitigaanerata pingaaruteqassusia. Kalaallit Nunaanni inuit 56.000-t issittormiuupput immap pisuussutaanik, soorlu puisinik arfernillu pinngitsuuisinnaanngitsut, soorluttaaq EU pisuussutinik uummaatsunik uuliatut ittunik pinngitsuuisinnaanngitsog. Aammattaaq tikkuarneqarpoq Kalaallit Nunaata annertuumik atuinikkut iluaqutissanik atuisinnaannginneratigut ajornartorsiutit pilersartut, pingaartumik aalisarnermik inuussutissarsiuteqarneq eqqarsaatigalugu, tassami Canada taannaammat annertuumik ingerlatsinermigut iluaquteqarluartoq Kalaallit Nunaata unammillertaa annerpaaq.

Alisakkanik nioqqutissianik Kalaallit Nunaanniit EU-mut eqqussuineq pillugu aalajangersakkat killiffiat

Marsip qiteqqunnerani Europa Parlamentimi Aalisarnermut Ataatsimiititaliap ataatsimiinnerani immikkoortut marluk Kalaallit Nunaannut immikkut tunngassuteqartut eqqartorneqarput.

Nersutit nakorsaata nakkutilliineranut isumaqatigiisummut atatillugu isumaliutissiisut pillugu taasineq pingaarnepaajuvoq. Aalisarnermut Ataatsimiititaliaq allannguutissatut siunnersuutit pissutigalugit missingiutip akuersissutigineqarpoq. Siunnersuummi siunertarineqarpoq aalisakkanik nioqqutissiat Kalaallit Nunaanneersut imaluunniit Kalaallit Nunaannut eqqussorneqartut EU-mut eqqussorneqarneranni Unionimi niuernerimi malittarisassat atorpeqartut amerlineqarnissaat.

Tamatuma kingorna *ataatsimoortumik imaatigut polikeqarnerup ineriartorteqinnissaanut tapiissuteqarnissamut pilersaarut pillugu Europa-Parlamentip Rådillu peqqutissaanut siunnersuut pillugu isumaliutissiisut oqaluuserineqarpoq. Ataatsimoortumik imaatigut politikeqarneq imaani sinerissanilu ingerlatsinerup aqutsinerullu ataatsimoortumik iserfigisinnaanissaannut iluaqutaasussaavoq EU-milu imaatigut politikeqartut tamarmiusut akornanni sunniiveqatigiinnermik siuarsaasussaalluni. Aningaasaliissutit €50 mio.-iunissaat siunnersuutaavoq, taakkulu atorlugit siunertaavoq suliap 2007-imili aallartinneqartup nangingneqarnissaa. Aningaasat missingersuutineersut suliniutinut, misissuineranut suleqatigiinnissamullu pilersaarutinut arlalinnut kiisalu suliassaqarfiit akimorlugit atortussanut atasumik suliniarnissanut atorpeqassapput. Ataatsimiititaliami ilaasortat arlallit pingaartillugu erseqqissarpaat ataatsimoortumik imaatigut politikeqarnissap qanoq pingaaruteqartiginera. Imartani uumassusillit imminnut ataqatigiinnerisa illersorneqarnissaat pilerseqqinnissaallu siunertaralugu suleqatigiittoqarnerani nunat allat nunanilu tamalaani kattuffissuit allat peqataatinneqassapput.*



Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivisa ataatsimiinnerat

Ulloq 15. marts Lida S. Lennert Naalakersuisoq Anthon Frederiksen sinnerlugu Bruxellesimi Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivisa ataatsimiinneranni peqataavoq. Ataatsimiinnermi avatangiisinut tunngassuteqartut sammisassat arlallit eqqartorneqarput.

Eqqagassat elekroniskiusut eqqarsaatigalugit EU-mi avatangiisinut ministeriusut isumaqatigiissummik akuersissuteqarsimapput, tassanilu isumaqatigiissutaavoq eqqagassat elektoniskiusut katersorneqartut procentiat 65-iussasoq. Taakkuninnga 65 procentinik katersineq isumaqarpoq tamanna 2020-mi anguneqassasoq, 2016-imilu 45 procentit anguneqarnissaat pisussaaffilerneqarluni.

Silap pissusaa eqqarsaatigalugu Mexicomi COP 16-imi silap pissusaa pillugu ataatsimeersuarnermi angusarineqartunut EU naammagisimaarinnippoq, massakkullu aalajangiunneqartut piviusunnorteqqullugit isumaqarfigineqarluni. Dansk ministeriata erseqqissarpaa massakkut Danmarkimi nukissiuutit pillugit periusissaq ukioq 2050 tikillugu takorluugaqarfusoq saqqummiunneqarsimammat, tassanilu 2020-mut ilaannakortumik anguniarneqassalluni nukissiuutinik atuinerit 33 %-ii nukissiuutinit piujuartunit pisuussasut.

Oqariartaaseq ”*qorsummik aningaasaqarneq*” massakkut EU-mi siammasissumik oqallisaavoq. Tamanna aamma avatangiisinut ministerit ataatsimiinneranni oqaluuserisassanut ilaavoq. Qorsummik aningaasaqarneq siunissami siuariartormik pilersitsinissamut atorneqassaaq, tamannalu pinngortitami nukinnik pigisatsinni pilersaarutinik nutaanillu pilersitsinikkut nutaaliernerit aqqutigalugit anguneqassaaq. Qorsummik aningaasaqarnerup pilersinnarani uumasut ataqatigiinnerat eqqarsaatigineqassapput. Tamatumani nunani avannarlerni ataatsimoortumik aaqqiissutissamik peqartoqarnera ilimagineqanngilaq, kisiannili isumaqartoqarpoq nunani avannarlerni misilittagaqartoqartoq qorsummik aningaasaqarnerup pilersinnissaanut sulinaqqinnissamut atorneqarsinnaasunik. Nunanut avannarlernut atasumik qorsummik aningaasaqarneq pillugu allakkiamik peqartoqarpoq Finlandimik suliarineqarsimasumik.

Ministerit ataatsimiinneranni *atugarissaarnerup qanoq ittuussusianut takussutissat* aamma oqallisigineqarput. Nunat avannarliit atugarissaarnissamut pitsaasumik iluaqutaasumillu atorluarsinnaasumik

assersuutissaqarput. EU aamma OECD tamanna pillugu nalunaarusiamik suliaqarsimapput, tassanilu isumaqatigiissutigineqarpoq atugarissaarnerup siunissami tunisassiat ataatsimut nalingat (BNP) kisiat aqqutigalugu nalilernerqassanngitsoq. Allanik takussutissamik atugarissaarnerup nalilersornissaanut atorneqarsinnaasunik peqartoqartariaqarpoq. Dansk tungaanniit inassutigineqarpoq atugarissaarnerup qanoq issusianut takussutissanut atatillugu EU-p suliniarneranut tapersersuisoqassasoq, tamatumani BNP-mut tunngavigineqartut ilaneqarnissaat isumaqatigiissutaammat.

Sverigip Issittumi Siunnersuisoqatigiinni *siulittaasunnngornissaa* aamma oqaluuserisassanut ilaavoq; Sverige Nuummi maajimi siulittaasunnngortussaq silaannarmi gaseqarnera sermersuullu aakkiartornera pillugit sammisaqarniarpoq; uuliamik gasimillu paaanerit, tassunga ilaallutik avatangiisinut sunniuteqarnerup naliliiffigineqarnera qanorlu iliorluni uuliamik mingutsitsinerit akiorniarneqarsinnaanersut; kviksvølmik inerteqquteqartitsineq – tassani suna tamarmi qulaajarneqassasoq 2013-illu aallartinnerani Issittumi ministerit ataatsimiinnissaat piareersarneqassasoq.

Naggasiutigalugu Danmarkimit erseqqissarneqarpoq issittumi immav avatangiisitigut qanoq sunnertiatiginera isigineqarmat, kalaallilu tamatumunnga naalakkersuisuat peqatigalugu tamanna pillugu ataatsimiinnissamut tullermut saqqummiussissummik piareersaaniarlutik. Islandimiut Savalimmormiullu 2010-mi aasami Kalaallit Nunaannut kusanartumik ajunngitsumillu pineqarlutik tikeraarsimanerminnut qujassuteqarput, tikeraarnerlu iluaqutaasimavoq issittumilu ajornartorsiutinut pisunut paasititsisimalluni.

Kalaallit Nunaat Sinniisoqarfia
naalakkersuisoqarfimmu akisussaasumut
nalunaarummik nassiussaqqarpoq, allanillu
apeqqutissaqqartoqarpat uunga saaffiginnittoqassaaq,
ls@nanaoq.gl

Island EU parlamentimi

Europa parlamentimi aalisarnermut ataatsimiititaliap tamanut tusarniaatitsinerani Islandimiut EU-mi ilaasortannornissamut qinnuteqaatiminnut atatillugu isummatik kissaatitillu saqqummiuppaat.

Island inatsiseqartitsinerup tungaatigut EU-mut qanittuuvoq, tamatumalu kinguneranik Islandip ullumikkut EU-p inatsisaasa 2/3-ii naammassimavai. Islandimiut aalisarnerup iluani EU-p minitaqarnissaanik kissaateqarput EU-mi ilaasortannornissaq pillugu isumaqatigiinniarnissamut immikkut ajornartorsiortitsinnaasunik. Islandimiut pingaarnertut tunngavilersuutaasa ilagaat islandimiut aalisarnikkut killeqarfiat europamiut aalisarnikkut killeqarfiannit ungasissorujussuunera, imatullu ungasitsigaluni islandimiut aalisartarfiat immikkut immikkoortutut taasaqarnerusariaqarluni.

Aalisakkat suussusaat Islandimi nassaassaasut tassaapput aalisakkat EU-p imartaanut nuunneq ajortut, kisiannili tamaani immikkoortullit.



Politikeqarnerup tungaatigut Islandimi parlamentip isumaqatigiisummik akuersissuteqarsimapput, tassanilu ilaasortannornarnissamut isumaqatigiinniarnermik aallartitsinissamik piginnaatitsisoqarpoq imaani pisuussutit islandimiunit nakkutigineqarnissaasa aalajangiusimaannarnissaa pingaarnertut immikkoortunut ilaalluni.

EU-p tungaanit aalisarnermut ataatsimiititaliarmi ilaasortat ilaanniit EU-mi ataatsimoortumik aalisarnikkut politikeqarnermi minitaqartoqarnissaanut isorinnittumik apeqquteqartoqarpoq, tassami ilaasortannornaraanni ataatsimoornermi malittarisassat malittariaqarmata taakkunungalu malinnittussanngorluni.

Arfanniarnep tungaatigut apeqqutini islandimiut erseqqissarpaat EU-mi Islandimilu arfanniarnep isigineqarneranut tunngaviatigut assigiinngissutaasoq tassaammat Islandimi arferit pisuussutit isigineqarnerat, taakkulu atorluarneqarnerat imaani pisuussutit piniartarneranni islandimi nungusaataannngitsumik tunngavigneqartoq malinneqarmat.

Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfia naalakkersuisoqarfimmum akisussaasumut nalunaarummik nassiussoqarpoq, allanillu apeqqutissaqartoqarpat uunga saaffiginnissaatit, isl@nanoq.gl

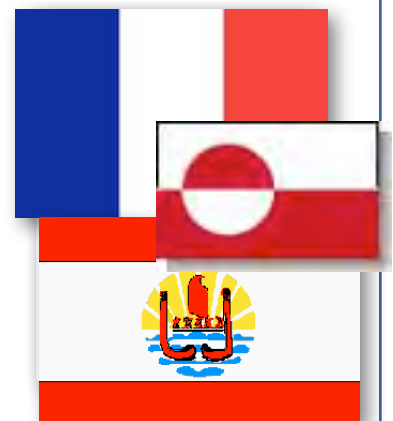
Franskit senatoriat tikeraartoq

Richard Tuheiva Frankrigimi senatoriusoq aammalu Fransk Polynesieniamersuusoq marsip aallartinnerani Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfiani ataatsimeeqataavoq.

Ataatsimiinnermi Parisimi fransk polynisiاميut sinniisuat aamma peqataavoq. Polynisiاميut ajoraluartumik EU-mi suliatik killeqartumik ingerlattariaqalersimavaat, taamaammallu massakkut Bruxellesimi aallartitaqaratik.

Taamaattorli OLT-mi suliarineqartut qanimut malinnaaffigiumavaat, Kalaallillu Nunaata Noumeami OLT EU Forumimi isummat saqqummiussimasat isumaqatigalugillu tapersersorniarlugit. Ilaatigut avatangiisit silallu pissusaata allanngoriartornerat pillugit sulinermi.

Ukiut ingerlaneranni OLT-mut tunngatillugu Kalaallit Nunaata aamma Fransk Polynesienip akornanni iluaqutaasumik suleqatigiittoqartarpoq, Kalaallillu Sinniisoqarfiata taamatuma ingerlaannarnera assut nuannaarutigaa.





OLT-mi ilisimatusarneq

Kalaallit Nunaata Sinnisoqarfia ulloq 24 marts Københavns Universitet-imit pulaartoqarpoq, Nunanut Allanut Pisortaqarfimmilu siusinnerusukkut sulisuusimasoq ilisimatoorlu Ulrik Pram Gad pulaartorineqarpoq. København Universitet-i Ilisimatusarfimmi ulluni 18-19. april OLT pillugu isumasioqatigiissitsissaaq.

Kusarnartumik pilersaaruserneqarsimavoq, tassanilu OLT-mi nunani universitetini ilisimatuut OLT-mi nunanut atatillugu eqqarsaatersuutinik oqaluuserinnissapput. KU-mik ulloq 24. marts ataatsimeeqateqarnermi sinniisqarfimmi pisortamik LSL-imik OLT-mi unammilligassat OLT-illu ataatsimoortumik killiffianut pappiaqqat pillugit pingaarnertigullu EU-mi aningaasarsiornikkut ajornartorsiorfiusumi isumaqatigiissutinillu nukingisaaruffiusumi Kalaallit Nunaata sumut killiffia pillugu oqaloqatiginninneruvoq.

Kalaallit Nunaata Sinniisqarfianit Naja Lund peqataanineqassaaq, taassumalu saniatigut OLT-p præsidentia OLT-milu siulittaasoq peqataanissaminnut qaaqquneqassapput.

Greener Europe - Greener World

Den Europæiske Økonomiske og Sociale Komitép (EESC) inuiaqatigiit aaqqissuussaasumik atugartuut Rio + 20-mi saqqummiussasaanut atatillugu tusarniaatitsinerusumik Bruxellesimi ataatsimiititsipput ulloq 23. marts. Rio + 20-mi ataatsimiinneq 2012-imi aasakkut ingerlanneqartussaq nungusaataanngitsumik ineriartortitsinermut atasumik 1992-imi Rio-mi ataatsimeersuartsinermik nangitsineruvoq. Rio + 20 Rio Deklarationimi anguniakkat pivisunngortinneqarnerannik naliliinertut isigineqassaaq peqataanillu nunarsuaq tamaat eqqarsaatigalugu anguniagassat suliniutissallu tullinnguuttut naliliiffigineqarlutik.

EESC-p tusarniaanerani qorsummik aningaasaqarnermi sammisaq tamatumani qorsummik ineriartornissaq nungusaataanngitsumillu ineriartornissaq pillugit saqqummiisoqarlunilu oqallinneqarpoq. Aallaavittut qorsummik aningaasaqarnermut aningaasaliinissaq akisusussaavoq, piffissarli ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu aningaasaqarnikkut iluaqutaasussaalluni. Tassani nunani ataasiakkaartuni nunami namminermit pissutsit qiviassallugit pisariaqarsimavoq, tamatumalu kingorna nammineerlutik qorsummik aningaasaqarnerup ineriartortinnissaanut periusissamik nassaarlutik. Taamatuttaaq qorsummik aningaasaqarneq pillugu UNEP-ip nalunaarusiaa Nairobiimi sapaatip akunnerisa 5-t matuma siornatigut siullermik saqqummiunneqartumi pingaarnertut anguniagassat saqqummiunneqarput. Tassani erserpoq nunarsuaq tamaat eqqarsaatigalugu nunarsuup tamarmiusup BNP-ata 2 %-ii immikkoortunut pingaarnertut 10-nut aningaasaliissutaasuuppata aningaasaqarneq kulstofimik atuiffiorpianngitsoq nukinnillu atorluanaanermik atuiffiusooq anguniarlugu aallartinneqartuuppata piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu aningaasaqarneq iluarsineqassagaluarpoq; BNP annerulissaaq piitsuunerlu annikillisinneqarluni. Taamaattorli tamatumani siullertut piumasaqaataassaaq killiliussanik pilersitsinissaq, nunap iluani, sumiiffinni nunarsuarlu tamakkerlugu eqqarsaatigalugit kiisalu aningaasaliinerit qorsuusut pingaarnertullugit.

Ataatsimiinnermi qorsummik aningaasaqarnemi periusissat qanoq isillugit iliuusinnngortinneqarsinnaaneri aamma eqqaaneqarput. Ataatsimoortumik inuiaqatigiit atugartuut akornanni iliuuseqarnissap pingaaruteqassusia erseqqissaatigineqarpoq. Ataatsimoortumik sammisaqarneq politikikkullu suliniutaasut pivisunngortinneqartariaqarput “qorsummik sukkaniunneq” ajorsarfigineqassanngippat. Ukiuni kingullerni 20-ni nungusaataanngitsumik atuisuuneq tunisassiornerlu pillugit paasisassarsiornerit oqalunnerillu iliuuseqarfigisariaqarput, tassanilu Rio + 20 iluaqutaassaaq.



NAP-NYT

Ilisarititsineq: Chloé Calvignac

OLT-mi præsentip nutaap Chloé Calvignacip ukiup siulliini OLT-mi præsentimut sinniisuusarpoq, taamaammallu pilersaarusiornernut, piareersaanernut kiisalu 2010-mi suliassanut OLT-mut attuumassuteqartunut qanimut suliaqartareersimalluni.

Chloé nunani tamalaani politikimut allaffissornermullu Masteriuvoq, taamatuttaarlu EU-mi, Latin Amerikami Caribiamilu aningaasaqarnikkut attuumassuteqartunut ineriartortitsinermilu suleqatigiinnermut ilisimatusarsimalluni. Siusinnerusukkut EU Kommissionimi Avatangiisinut general direktoratimi kiisalu Miami franskit konsulateqarfianni sulisarsimavoq. Taakku saniatigut Chloé siunnersuisarfusumi immikkut franskit qeqertaataannut avinngarusimasuniittunut suliaqartunut ukiuni pingasuni sulinikuuvuq. Kingusinnerusukkut Chloé Ny Kaledoniamut tusagassiortutut EU-mut tunngasunut seniorrådgeritit Parisimi allaffeqarluni sulinikuuvuq.

Chloé nassuiaavoq 2011-mi OLT-mi nunanut ilaasortaasunut tamanut iluaqutaasussamik EU-mi siunissami suleqateqarnissaq siunertaralugu suliniuteqarniarluni. Taamatuttaaq JPP-mi suliat aallartinneqareersut nanginniarpai. Siuariarnerit takuneqarluarsinnaasut tullermik ukiup naalernerani OLT Forumeqarnissaanut takuneqarsinnaanissaat pingaaruteqarmata erseqqissarpaa.

Naggasiullugu JPP-imi siunissami sulissutigineqartussaasut imaattut Chloép issuarpai: 1) follow up the implementation of OCTA annual political resolutions 2) ensure rapid finalization of programming process to ensure OCTA long term assistance and technical facility to start asap end of 2011 3) continue the work to improve awareness on OCTs in Brussels”.



Ilisarititsineq: Montserratu

Montserrat, Kalaallit Nunaattulli, EU-p OLT-mut aaqqissuussineranut ilaavoq tuluillu qeqertaataannut ilaalluni. Tassa imaappoq Montserrat Tuluit Nunaata EU-mi ilaasortaaneranut ilaasoq pisortatigullu tuluit oqaasii oqaaserallugit. Montserrat Caribiap Imartaani qeqertaavoq naggorissuulluni qaqqartuujullunilu, taamaalaallu 102 km²-isut angitigaluni 4.488-inik inoqarpoq. Qeqertaqarfiit De Små Antiller-inut ilaavoq. Tuluit Nunaat nunanut allanut politikeqarnermut, illersornissamut, pisortat kiffartuussinerannut aatsitassarsiornikkullu aningaasaqarnermut suli akisussaasuvoq. Suliassaqarfinnut allanut tunngatillugu inatsisunik atortitsineq Montserratip nammineerluni akisussaaffigaa.

OLT ukiumoortumik ataatsimeersuarneranni Martsimi Montserrat OLT-imi siulittaasunngorpoq 2012-ilu tikillugu siulittaasuusaaq.

“A mutually beneficial partnership should be built in collaboration with all stakeholders.” - OLT præsent Chloé Calvignac.



NAP-NYT



Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfiaata Bruxelles- imiittup allineqarnera!

Soorlu assini takuneqarsinnaasooq Bruxellesimi sinniisoqarfik nammineerluni igaffeerartaarlunilu perusuersarfittaarpoq. Sanasullu sapaatip akunnerini pingasuni nipiliornerat imminut akilerpoq ilaatigut perusuersartarfiliarnissarput piareersartarunnaarsatigu ilaatigullu imeq kuuinnartoq pigileratsigu, tassuunalu sukkanerusumik kaffiørsinnaaleratta kaffillu nilloreersut pisariaarullutik. Ataatsimut isigalugu nuannerluinnarpoq, sinniisoqarfimmilu ullut oqinnerulerput. Aammattaq illussanik titartaasartut allaffiliaat nutaaliarpalaartoq kusanarpoq. Alliliinermut atatillugu eqqarsaataavoq pequttat inissisimanerisa allangortiternerisigut allaffiup allatut iluseqalernera aatsaat iluamik takuneqarsinnaalissasooq.

Suliffimmik misiliisoq nutaaq

Allaffiup ilaneqarnera nangillugu uanga, Rebecca Lyngge, sinniisoqarfimmi suliffimmik misiliinera aallartippara ulloq 1. februar 2011. Naak imminut ilisaritinnera kingusinaartutut isigineqarsinnaassagaluartoq oqaatsit arlallit atorlugit imminut ilisaritinniarponga;

24-nik ukioqarpunga Roskildellu Universitetiani Global Studies og Internationale Udviklingsstudier semesterip aappasaat atuarlugu. CBS-imi Spanskisut Amerikamilu ilisimatusarnermik bacheloritut allagartaqarpunga, RUC-imilu tiguneqarnera ilinniarfimmiiit ilinniarfimmuut nuullunga annertuumik allannguutaavoq. Naak ilinniakkat marluusut akornanni attaveqartutut oqaatigineqarsinnaanngikkaluartoq nuunnissara pissusissamisuginnarsimavoq, tassami bacheloreqalerninni paasinarsiartuinnarmat nunani tamalaani suliaqarnissamik sammisumik kissaateqarnerullunga kiisalu ineriartornermut sammisumik soqutigisaqarnera.

Nutaanik ilinniarfusinnaasunik misigisaqarnissara qilanaariuaannarpara, 2009-milu Chilemi atuariatoreernerma kingorna piffissaq siulleq takkuppatt aallariaannaallunga ilisimajuarsimavara. Bruxellesimi Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfiani suliffimmik misiliinissaq kajungerilersimavara sammisassanut Kalaallit Nunaannut tunngassuteqartunut paasisaqarnerunissamut ajunngitsumik periarfissaqartutut isigigakku, tamannalu ilinniarninnut uannullu inuttut attuumassuteqarmat. Sinniisoqarfimmi maani qaammatit siulliit marluk atukkakka ilimagisanniit pissarsinarnerupput, qaammatillu sisamat sinneruttut qilanaaraakka.



OCTA Climate Change Workshop

Massakkorpiaq Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfiaata aaqqissuussinermut akisussaasup workshopeqarinnissami ulluni 29. aamma 30. marts pisussami suliasat kingullerpaat suliarillugit aallartippai. Workshopeqartitsinermi anguniarneqarpoq silap pissusaanut naleqqussarnissamut periusissanik ineriartortitsinissamut atortussanik

tunniussaqaarnissaq. Workshopeqartitsinermi ulluni marlunni ingerlasussami pilersaarut ulikkaaqqavoq, tassanimi saqqummiisussat quliupput tamarmik pineqartumut immikkut ilisimaqartuullutik kiisalu OLT-mi nunanit assigiinngitsunit peqataasut 35-iullutik. Workshopeqartitsinissaq pissanganartoq pissarsiffiulluuartussarlu qilanaaraarput, tassanilu pisut soorunami NAP-mit nutaarsiassanut tullermik saqqummertussamut ilanngunneqarumaarput.